

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre . . . 2.—
Fél évre 4.—
Egész évre K 8.—

Egyes szám ára 8 fill.
Egy hóra 70 fill.

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

A világháború és a mi tudományunk.

A világháború az egész kulturéletbe mélyen behatolt. Fájdalmas megszakítása a dolgok menetének, a mely megszakítás előre és hátratekintésre indít. A világháború itéletnap, a melyen a kulturértékeket és kulturberendezéseket vizsgálják, komoly-keserű ideje a lelki ismeretvizsgálásoknak. Egy volt kulturánk romjain és sirjain elmélkedünk a népek nagyságának alapfeltételein és a népek pusztulásának utjain. Ebből az elmélkedésből támad azután az az akarat, amely szerint a jövőben mindent megteszünk, ami az embert nagygyá és erőssé teszi és mindent kerülünk, ami nagyságát és erejét veszélyezteti. Akarat támad bennünk oly átalakítások és ujitások keresztülvitelére, amelyek a rombolás ösztönszerű erőiből áldásos forrásokká válnak.

Az újabb tudomány bizonyos oldalairól és működéséről csak a legnagyobb tisztelettel lehet beszélni. A természettudomány terén az utolsó évszázadban óriási haladás történt. Lassan ballagtak száz évvel ezelőtt a postakocsik és a vitorlás hajók a tenger minden veszélyének ki voltak téve. Most számtalan vasut szeli át a völgyeket és átfurt hegyeket 50—100 kilométer órányi sebességgel; a tengeren felséges nyugalommal haladnak 50.000 tonnás óriási hajók, úszó városok, színházzal, zenekarral, tánctermekekkel, ujságokkal, hadra kelve viharral és zivatarral. A villamosság föltalálása hozta az ivlámpákat az utcákra, a szobákba, ez hozta a dinamógépet stb. A távbeszélő ezermérföldre viszi az ember szavát.

Mily tökéletesek és speciálisak ma a kezelési módszerek az újabb betegházakban a 100 év előttiéhez képest. Röntgen sugarak, bacillusvizsgálódásokon alapuló gyógyszerek, a legbonyolultabb operációk végzésére a legfinomabb chirurgiai eszközökkel, a fertőző veszély korlátozása stb. szóval minden téren haladás.

A valódi tudomány azonban nemcsak a természetes és lelki élet létezésével

törődik. hanem keresi, kutatja okait, a törvényeket, összefüggéseit és a létezés végső okát.

Az igazi tudomány a „honnan, hová, miért“ kérdések nézőpontjából indul ki. Honnan való az ember és az emberi élet, mire való a földi nyomor és fájdalom? Honnan ered a lét, amelyet finomítani, diszítani akarunk?

Mit használ a sok ismeret, technikai tudás felsőbb vezetés nélkül. Mit használ nekünk az irodalom, a művészet, könyvtárak, muzeumok stb., ha „az ember és embertárs“, „jó és rossz“, „bűn és bűnhődés“, „törvény és büntetés“, „bűn és kegyelem“, „Egyház és Krisztus“ problémákat csak egyoldalúan fejtjük meg? Mit használ a történeti tudás, ha nem közvetít tanulságos ítélőképességet. Hogyan örülhetnénk a természet uralmán, ha nem tudjuk, hogy az csak ideig-óráig tartó névtelen valami-e, amely hirtelen megfoszthat a hatalomtól, vagy pedig Isten alkotása-e, amelyben Istennel való egyesülésre hivatott isteni alkotások élnek? Nem azt érezzük-e, amit Tolstói: „Ameddig nem tudtam, hogy miért, nem tehettem semmit, nem tudtam élni. Azt mondják: Nem tudjuk fölfogni az élet értelmét: Ne gondolkodj, hanem élj! Nem tehetem, mivel már sokáig tettem, nem zárhatom el szememet a halál és a természet elől, amely tovasiklik és a halálhoz vezet.“

S eljött a világháború rombolásaival, de egyúttal földéritezéivel és kinyilatkoztatásaival. Nézetek, töprenkedések elmúltak, örök igazságok és értékek kerültek napfényre. A jó és rossz, bűn és bűnhődés, földi lét és örökkévalóság, Isten és Krisztus fogalmak megint tért hódítottak. Amit tudományunk technikai téren nyújtott, azt mind harcosaink javára fordítottuk, lelki kérdésekben azonban nem fordultunk skeptikus tanári véleményekhez. Életkomolyság és halálveszedelem sok gondolkozót a világfölfogás magasabb fokára vitt, vissza az atyák kredójához. A világháború a mi tudási ösztönünket is megújítja és nagyszabásúvá fogja tenni, tanulságai pedig minden logikánál és tudási anyagnál nagyobb és jobb

hatással lesznek jövő életünkre. Az a hit és az a kultúra, amelyen a keresztény őskor és középkor nagysága, ereje alapult, amelyre az ujkor minden szép és jó vonása visszavezethető, amely a világháború veszedelmekor mint háborus erő és árvák vigasza, mint az igazságra vágyók reménysége és a bűnösök félelme erősebben él, mint bármikor, ez a hit, ez a kultúra az ujkori tudományt is újra nagygyá fogja tenni. A kereszténység adta meg hajdanában a kutatónak fáradalmas munkájához a türelmet. Dubois-Reymond is elismerte, hogy a keresztény vallás nagy komolysága adta meg az emberiségnek azt a mélyreható vonását, amely őt fáradalmas kutatói munkára ügyesebbé tette, mint a pogányság könnyelmű életkedve. A kereszténység fogja a kutatónak a messzeségbe való látást az entuziazmust, a nagy hagyománnyal való kapcsolatot és ennek nevelő hatását megadni.

„Gruppe Szávits“

Városunkban közismert, kedves és barátságos voltánál fogva mindenkitől tisztelt Szávits ezredesről a bécsi N. F. P. s az Est haditudosítója az alább irt érdekesítő cikket küldte e lapoknak, amelyet mi is közlünk az említett lapok nyomán.

Apró kis falu, — alig néhány nyomorult viskó Kelet-Galiciában, közvetlenül a front mögött. Az egyik viskón tábla, amelyre egy nagy lyukas fog van festve ezzel a felirással: „Zahnärztliches Atelier“. Mellette a vöröskeresztes hadilobogó. Mi ez, itt az Isten háta mögött?

Benézek az ablakon, hát egy olyan fogorvosi székben, aminő nagyvárosban sincs, ül egy szakaszvezető, mellette fehér köpenyben áll a fogorvos és éppen kinezta. Ha ezt a falut látták volna, megértene a csodálkozásomat.

— Szávits ezredes urhoz tessék fordulni.

— Hol lakik?

— Fenn a dombon, a fatorony mellett.

Mászok fel a dombra, meglátom a régi, ősrégi fatornyot, amelyben előkelően külön lóg a rutén harang. Két sor szekér közt egy őszbajuszu honvédezredes áll.

— A fogorvos, az csak egy része a dolognak, őcsém, — mondja kedvesen — a többi is itt van a faluban.

Elragadó, aranyos, öreg magyar, elindul velem és a másik magyarral a ki egyik büszkesége a Hofmannhadtestnek: Horváth

Szalámit, sajtot, akácmézet, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl

Gruber János

csemegekereskedő

Megeyi telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám.

Dénessel. Horváth Dénes egy divízió vezérkari főnöke, harmincegy éves, vezérkari kapitány, eddig megvan minden magyaroszlák és német kitüntetés, amit kapitány kaphat és ráadásul a vaskorona-rend. De erről majd máskor.

Most ballagunk végig hárman a kis falun és megtudom a következőket.

Ez az érdekes és romantikus Hofmann-hadtest tavaly ősszel a Kárpátokban úgy alakult, hogy egyszerre csak megvolt. Nem gyökerezett sehol, tehát magának kellett megcsinálnia a gyökereit. Ilyen egyik gyökere a „Gruppe Szávits“. Szávits ezredes nagyszerű adminisztrátor, ő vezeti ezt az intézményt, aminőt még eddig nem is láttam a háboruban. Megnyugtat, hogy a múlt héten a trónörökös is azt mondta nekik: ilyet még nem látott. Talán nincs is.

Mikor a hadtest a Kárpátokat védte, sok öregebb népfölkelőt kellett kivonnia a frontból, nem betegen vagy sebesülten, csak épen megviselten. Ezek számára csinált a hadtest a front mögött egy „üdülő-otthont“, ahol a népfölkelők könnyű munkát végeztek: szabóságot, suszterséget stb. Ebből fejlődött a Szávits-csoport. Az ezredes szakma szerint csoportosította az üdülőket, jó kosztot, sok pihenőt adott nekik és berendezett számukra négy-öt műhelyt. Azután kapta magát és tábori telefon-iskolát nyitott nekik. Azután egyszer villanyvilágítási osztályt csinált, ahol az üdülők a fényezőző kezelését és javítását tanulták. Azután azt mondta: minek küldje ő hónapokra haza a zsákmányolt és elrontott puskákat, mikor neki az üdülők közt olyan fegyverkovácsa van, hogy Kruppnál sincs külön. Megalakult a fegyver- és ágyu-javító-műhely. Sok lovuk volt. Tanakodtak, hogy a háboru kipusztítja a loállományt, itt valami kis frontmögötti méntelepet kéne berendezni. Igen sokszor nyultak bele már segítségért az orosz hadseregbe, ezuttal is onnan fogtak ki néhány pompás csődört. Büszkén vallják most, hogy ezeröttszáz csikó alapjait sikerült megvetniük. Azután tábori mosodát csináltak, ahol a környékbeli aszszonyokkal mosatnak a katonákra. Volt egy jó fogorvosuk, a Vöröskereszt adott nekik berendezést, most ebben az intézetben folyik a fogápolás, amire egy esztendei háboru után nagyobb szükség van, mint az ember gondolná. Így csinálódott a Gruppe Szávits, amely szekereken megy a hadosztálylyal mindenfelé, — ahol megállnak, ott Szávits ezredes néhány óra alatt berendezkedik, ha meg menni kell, egykettőre szekerekre pakol.

Végig a kis falun mindenütt táblák, felírással, mögöttük pedig viskók udvarán lázas munka. E pillanatban Szávits bácsi csoportjának már a következő osztályai vannak: 1. kiképző osztály, amely a gyógyult sebesülteket, szétszórt katonákat újra rendbe-szedi. 2. Tábori telefoniskola. 3. Vágóhid és vendéglő legénység és szegény lakosság részére. 4. Munkásosztály, amely drótakadályt, utat, sáncot csinál és harcteret takarít. 5. Könnyű betegek üdülőkórháza, hogy ne veszítse el őket a hadtest hónapokra. 6. Egészségügyi iskola, ahol sebesültvivőket, kötözőket képeznek ki állandóan és az elesetteket pótolják. 7. Asztalosműhely. Még a koporsókat is ez csinálja. 8. Kovácsműhely. 9. Lakatosműhely. 10. Patkolóműhely. 11. Szíjgyártóműhely. 12. Bognárműhely a trén számára. 13. Csizmadiaműhely. 14. Ágyu-javító. 15. Fegyverkovács-műhely. Eddig tizenötezer saját és orosz puskát javított meg. 16. Fogorvosi rendelő. 17. Művészi csoport.

Itt egy pillanatra meg kell állni. Annál meghatóbbat, mint mikor a viskók közt haladva egyszerre csak meglátja az ember a kerítésen a táblát: „Művészeti csoport“ — keveset láttam. A kerítés mögött ül Steger, a híres müncheni festő és százzszámra rajzolja, festi a bakákat, mellette egy tehetséges fiatal magyar festő: Kovácsy Endre szakaszvezető, a ki — amíg üdül — itt rajzolja a háboru történetét. Steger lövész-árokrajzai, Kovácsy portréi szép történelmi

képtárt tesznek ki máris. Egy bódében ugyanitt fotografiák készülnek a hadosztály képes története számára. Eddig már több ezer fénykép — köztük a kitűnő Balogh Rudolf sok munkája — pontosan kíséri a katonai napló minden mondatát.

Továbbá:

18. Tábori mosoda és fehérenemű javító-műhely. 19. Fertőtlenítő osztály és temetkezés. 20. Tábori fogház, főként gyanus polgári személyek részére. 21. Méntelep. 22. Tábori posta. 23. Tartalékosztály, amely gyűjti a kiképzett mesterembereket és a szükséghez képest pótlásokat küld mindenfelé. 24. Kocsiló- és teherhordó-állat tartalék. 25. Fényezőző és villanyossági iskola. 26. Világító pisztolyraktár és iskola. 27. Kézigránát, drótsövény és akadály-osztály, gyártás és kezelés tanítása.

Az osztályok a falu hosszában sorakoznak egymás mellett és folyton friss személyzettel dolgoznak. Rend tisztaság és komoly munka mindenütt. Nemcsak, hogy százezreket takarítanak meg az államnak, hanem állandóan mindennel ellátják még a szomszédaikat is. Ágyat, sapkát, tintatartót, ökörmotort, főzőedényt csinálnak, olyan az egész, mint valami vásár, ahol mindent kapni, csak néha — sőt nemrég még állandóan — gránátok röpülnek a Gruppe fölött, egyszer-másszor bele is. De dolgoznak és mindenütt tisztaság, főtt ivóvíz, könyvelés, szorgalom és rend van. Az öreg méltóságos ur úgy jár köztük, mint egy kiskirály. Talán fölösleges mondani, hogy a katonák imádják. Az okos, jószágos, mindig jókedvű és a végletekig rendszerető öreg magyarnak szép típusa egyszerű és nyugodt, néhány intéssel, kevés szóval, (de akkor jó szóval) dirigálja ezt a vásárt. Már egy éve.

Ma este jönnek össze a dombon, a szekerek közt, a rutén harang fatornya mellett a kertben, egy pohár borra, az egyéves évfordulót szerényen megünnepelni. Odaát a domb mögött mérgesen durrognak az orosz ágyuk. Itt mohón olvassuk a mai jó Höfer-jelentést. Minden olyan szép és jó volna itt, csak egy dolog nyugtalanító a Szávits ezredes szervezetében: a hová csak nézék, úgy van berendezkedve, mintha a háborunak már soha többé nem lenne vége. Csak úgy egy-egy szó:

— Jövöre ezeröttszáz csikónk lesz...

És alulról a viskók közül felszáll ide a tábori kovácsok üllőinek fíradhatatlan zengése, szól a fűrés, a kalapács, egy kicsit az ágyu, aztán megint fűrés, fűrés és megint a kovácsok friss, bátor, csengő pöröly-ütései.

„Jövöre!...“

A holdról.

*Most este van... A hold ott jár az égen,
Mint az én lelkem, oly sápadt-fehéren.
Mint aki bejárt sok sugaras vidéket,
Ahol a napnak bibor-lángja égett;
Mint aki a tűzfényeket beszivta
És a kristályos harmatcseppet itta.
Egy régi hajnal sáppadó világa
Szeliden szórja fényét a homályba.
Ami sötét volt, mélységbe vetette,
Ami alkony volt és ami ködös este.
S most kezdődik új, éjszakai nap
A sugarak szeliden hullanak,
És nem égetnek, csak simogatnak lágyan
És elaluszik minden forró vágyam
Mert kel a hold, az én bús fényű lelkem,
S közel a Nap: a mélytűzű nagy Isten.*

Somorjai Iván.

Világháboru.

HÖFER JELENTÉSE:

Hivatalos.

Budapest, aug. 10.

Orosz hadszintér:

A Visztula mellékéről hátráló ellenség üldözése tovább tart.

Kövess tábornok csapatai elérték a Zelechowitztól délkeletre fekvő területet. Hozzájuk csatlakoztak József Ferdinánd főherceg hadseregének a Wieprz alsó folyásán át előrenyomult részei.

A Kock melletti Wieprz-környéket is több helyen átléptük.

Tovább keletre a Bugig terjedő arcvonalon szövetségeseink az ellenséges utóvédállások egész sorát elfoglalták.

A Bug és Zlota Lipa mellett a helyzet változatlan.

Czernelicánál, a Dnyeszter déli partján alsóausztriai és tenger-melléki közös hadseregbeli és landwehr-ezredek hatalmukba kerítettek egy hidfőszertű állást, amelyet az oroszok szívesen tudtak tartani. Az ellenség a folyón át menekült és 22 tisztet és 2800 főnyi legénysége, továbbá 6 géppuskát, sok járművet és nagymennyiségű hadiszert hagyott kezeink között.

Olasz hadszintér:

A mindennapos ágyuharcok a délnyugati arcvonalon tegnap is tartottak. Hevességük a Görzi grófságban és Plava mellett időnkint jelentékenyen fokozódott.

A doberdói fensík nyugatra előugró része ellen intézett három olasz támadást és az ellenségnek Zavora melletti előretörését Plavatól délkeletre visszautasítottuk.

Egyébként jelentős esemény nem történt.

HÖFER, altábornagy
avezérkari főnök helyettese

A NÉMET VEZÉRKAR BESZÁMOLÓJA:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Berlin, aug. 10.

Nyugati hadszintér:

Ypermtől keletre nagy angol erőknél sikerült Hooge nyugati részének birtokába jutni.

A franciák aknarobbantásai beau sejouri major vidékén a Champagneban eredménytelenek maradtak.

Miután tűzérőségünk május 30-án Damerskirchtól nyugatra levő viaduktot szétrombolta, a franciák egy megkerülő vasúttal Monsfachtól délre áthidalták a Large folyót. Kevéssel ezelőtt elkészült hidat tűzérőségünk néhány telitalálata elpusztította.

Messenerdől déli szélén Verduntól nyugatra lelőttünk egy francia kötött léghajót.

Augusztus 9-én este 11 órakor egy ellenséges repülő Cabxand helysége (holland területen, belga határ közelében) bombákat dobott.

Bellingen és Reimweiler között (a badeni Mühlheimtől délre) egy-egy francia repülőgépnek védőágyunk tűzében le kellett szállnia. A gép vezetőjét és megfigyelőjét elfogtuk.

Pfirt mellett egy ellenséges repülőt tüzelésünk arra kényszerített, hogy svájci területre térjen ki.

Keleti hadszintér:

Kownó nyugati arcvonalán támadásunkkal folytonos harcok között közelebb jutottunk az erődvonulathoz. Eközben ismét elfogtuk néhány száz oroszot és 4 ágyut zsákmányoltunk.

Scholtz tábornok hadseregének csapatai áttörték Lomza erődvonalát.

Rohammal bevették a negyedik számú erődöt és ma hajnalban eloglaltuk a várat.

Lomzától délre harc közben átléptük az Ostrowba vezető országutat. Ostrow erővonalát még tartja az ellenség.

A Bug folyót csapataink Beonitól (Brocktól nyugatra) a torkolatig elérték.

Augusztus 7-ike óta itt 23 tisztet és 10.000 főnyi legénységet fogtunk el.

Varsótól keletre Lipót bajor herceg hadserege Stanislawow—nowominski országot közelébe érkezett.

Délkeleti hadszíntér:

Woysch vezérezredes hadserege üldözés közben elérte Zelechowlól északra és keletre fekvő vidéket és csatlakozott Mackensen tábornok hadseregcsoportjának délről előrenyomuló balszárnyához.

Ostrow és a Bug közötti arcvonalon az ellenség utóvédjét Főrökig vetettük vissza. (M. E. S.)

Legfőbb hadvezetőség.

TÖRÖK HIVATALOS JELENTÉS.

Konstantinápoly, augusztus 10.

A főhadiszállás jelenti:

Reggel 5 óra 10 perckor Bulair előtt egy ellenséges tengeralattjáró naszádot egyik hidroplánunk bombavetéssel elsüllyesztett.

Ari Burnutól északra tegnap az ellenség ismételt támadásait visszavertük az ellenség veszteségei mellett.

Szedil Bahrnál elpusztítottunk egy ellenséges állást, amely bombavetés bázisául szolgált. A többi arcvonalon semmi jelentős.

Hirek.

Lipót bajor herceg újabb kitüntetése.

Vilmos császár Lipót bajor hercegnek, Varsó meghódítójának a „Pour le merite“ érdemrendet adományozta.

Személyi hírek. Főt. Borossay Dávid, a kath. főgimnázium új igazgatója Sopronba érkezett s e hó 10-én látogatta meg a hatóságok vezetőit. — Vajda Andort, a Magyar Király-gyógyszertár vezetőjét katonai szolgálattételre Polába rendelték.

Kitüntetések. F e l l n e r Rezső 48. gyalogezredbeli százados a hadiékítményes III. oszt. vaskorona-rendet, S t o r n o Pál, a 13. cs. és kir. tüzérezred hadnagya, S t o r n o Ferenc festőművész fia, az ellenség előtt tanusított bátor magatartásáért a szignum laudiszt kapta.

Előléptetés. A vallás és közoktatásügyi miniszter A i s t l e i t n e r József győri tanítóképző-intézeti tanárt, kinek édes atyja évzédiken át városunkban mint elemi iskolai tanító működött, a X. fizetési osztályba léptette elő.

Áthelyezés. Az igazságügyi miniszter K u c s m i k Pál tapolczai járásbírói tisztségét a soproni k. járásbíróshoz helyezte át.

Eljegyzés. Horváth Jenő gy.-s.-e.-v. tiszt eljegyezte K u b i c z a Mancika urleányt. V a r g a Kálmán, déli vasuti mérnök eljegyezte P e c z Micit, P e c z Gusztáv volt törvénytudó bírónő leányát. Szívvel gratulálunk.

Hősi halál. Mesterházy Sándor, a 29. cs. és kir. gyalogezred zászlósa, Mesterházy Gyula kapuvári tekintélyes iparos fia az északi harctéren hősi halált halt.

Hős-temetés. Augusztus 9-én délután helyezték örök pihenőre Ó t o c s k a Jenő 11-es huszárfőhadnagy holttestét a sopronkövesdi csendes kis temető sírboltjába. A szülői szeretet hozta haló porait a messze Galicia véres csatateréről a kedves hazai földre. Hogy hazai rögök takarhassák, melynek védelméért ontotta ifju piros vérét, áldozta ragyogó pályafutást ígérő életét. A szigorú kötelességteljesítés vitte az ellenség golyózaporába. Felderítő-szolgálat alkalmával, már mindenkitől elhagyatva, de a parancshoz híven, tört az ellenség felé. Így találta az ellenséges golyó, mely nemes életét kioltotta. Bajtársai, katonái rajongva szerették és fájó

szívvel temették ott ideiglenes sírjába. Most érkezett onnan haza. Itthon az egész cselédség, a község apraja-nagyja könnyezve állta körül a fiatal jó uraság és jötevő sírját. R u p f Sándor plébános megható szavakkal emlékezett meg a hazáért meghalt hősről, kérve számára az égből a jól megérdemelt pálmát.

A városi jogügyi bizottság e hó 11-én délután a pénzügyi bizottsággal együtt ülést tartott.

Kitüntetett honvédek. A hadtestparancsnokság az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásukért kitüntette: a 18. honvédegyalozredben a 2. oszt. ezüst vitézségi éremmel: V a r g a György I. oszt. számvivő altisztet, B a u m a n n Mihály, Z r i m m Mihály és P ö r n e c z y András szakaszvezetőket, K a p i János, S z a l a y József és I p k o v i t s János tizedeseket, H a m m e r Mihály és M o s e r Pál honvédeket; bronz éremmel: M e i z l e r István Kenessey Antal és K o c h Hugó honvédeket; a 18. hadtáp-menetzászlóaljnál: a bronz vitézségi éremmel: R a b o l d János, Z i g n e r Ferenc és F a t a l i n István szakaszvezetőket, B i g n e r József és W é b e r Mátyás tizedeseket, S á n c z János címz. tizedest, K u s t o r István és H a r t m a n n András őrvezető címz. tizedeseket, B a u m g a r t n e r Mihály őrvezetőt, B ó d i János és M o l n á r Lajos népfőlköket.

Egyházmegyei hír. Megjelent F e t s e r Antal győri megyéspüspök XIV. számú cirkulárja. Néhány kongregációs döntés közlése után felhívja a megyéspástor papjait arra, hogy a gondozásukra bizott templomokban használaton kívül levő harangokról sürgősen tegyenek jelentést az egyházmegyei hivatalban, mert azokat a hadvezetőség rendelkezésére óhatja bocsátani. Közli továbbá a m. kir. veszprémi honvédeképzítő parancsnokságnak felhívását az 1865—1872-ben született és népfőlkésre kötelezett lelkészek jelentkezéséről és szemléléről. Közli a vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszternek a huszifogyasztás korlátozása tárgyában ártírt levelét, amelyben a szóban forgó kérdést illetően a miniszter a megyéspástor támogatását kéri és számít az egyházmegyei papság hazafias támogatására. A körlevélben az iskolaszékek és az iskolaigazgatók rendelkezéseket találnak a jövő iskolaévre vonatkozólag. A cirkuláré közli az Orsz. kath. tanítói segélyalap (211 ezer 684 kor. 25 fill.), az orsz. kath. tanítói árvalházalap (177.811 K 62 fill.) az orsz. kath. tanítói tápintézet (16.099 korona) 1914. évi számadásának kivonatát. A körlevél könyvajánlással végződik.

A Schönherrmalmi fogolytábor a napokban meglátogatta T ö p l e r Kálmán dr. polgármester, H e i m l e r Károly dr. rendőrfőkapitány és S c h ö n b e r g e r Gusztáv városi főorvos. N a v r a t i l Nándor dr. városi főjegyző kalauzolta a vendégeket, akik a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak az orosz foglyok ellátásáról és otthonuk megfelelő voltáról. A foglyok a legjobb egészségnek örvendenek.

A város. színházi bizottság csütörtökön délután tartja ülését, amelyen B a l l a Kálmán szinigazgató kérvényét tárgyalják.

Auffenberg tábornokot felmetették. Hivatalosan jelentik: E hó 3-án és 4-én folyt le a bécsi hadosztálybírószág előtt Auffenberg gyalogsági tábornok ügyének főtárgyalása. A vád az volt, hogy Auffenberg tábornok a hadsereg biztonságát veszélyeztette az által, hogy 1912. őszén, a delegációk budapesti ülésezése alkalmával a monarchia katonai védelmi intézkedéseit tartalmazó, titokban tartandó rendelkezéseket a Bécsben lakó Schwarz Herman lovag nyugalmazott ezredessel közölte azzal a szándékkal, hogy őt anyagi előnyhöz juttassa. 1912. november 20-án zárt levelezőlapon arról értesítette, Auffenberg Schwarzot, hogy északon részletes mozgósítást szándékoznak elrendelni, nov. 21-én pedig az 1., 10. és 11. hadtestek parancsnokai nevének közlésével nevezett táviratilag értesítette a hadügyminiszterium elhatározásáról, amely az említett hadtestek

csapatának és intézeteinek felemelt békelelétszámra való kiegészítését elrendelte. Auffenberg lovagot a vád alól jogerősen felmentették.

Dicséretes intézkedés. A soproni rövid-áru-kereskedők elhatározták, hogy f. hó 15-től kezdődően üzleteiket déli 1/21—1/22 óráig zárva tartják.

A városi liszt eladása. T h u r n e r Mihály dr. városi főszámvevő e hó 7-én értekezletet tartott a kereskedelmi testületek képviselőivel, amelyen a városi liszt eladására vonatkozóan tárgyaltak. Elhatározták, hogy a város részéről rekvirált lisztet a lisztkereskedők és kiskereskedők is árusíthatják, a kereskedők segédkezet nyújtanak a lisztszükségletek összeírásánál, azok a kereskedők, akik az összeírásnál, vagy eladásnál szabálytalanságot követnek el, elvesztik az eladhatásra vonatkozó jogukat. A kereskedők kérik, hogy a városi liszten kívül is szerezhessenek be lisztet a falvakból. Ezeket a pontozatokat legközelebb tárgyalja a közéletmezési bizottság.

A Siketnémák sopronvármegyei és sopron városi intézetének értesítőjéből vesszük a következő adatokat: Az általános mozgósításkor az intézet minden tagját hazarendelték s az épületet katonai beszállásolási célra lefoglalták, midőn a katonaság hadbavonult, kórházi célra szolgált és szolgált ma is. A tanítás több tanerőnek hadbavonulása folytán megszorított módon a város háza 5 helyiségében történt. Egy tanítvány meghalt. Az intézetet látogatta 39 fiú és 24 leány. A növendékek résztvettek a háborus jótékonyságban is. Gyűjtöttek a vak katonáknak, a leánynövendékek szorgalmasan kötöttek a katonák részére meleg ruhákat. A hadikölcsönre az intézet 10.000 koronát jegyzett. Az intézeti kórházban 1914. szeptember 15-től 1915. július hó végéig 1369 sebesültet és beteget ápoltak. A jövő tanévi beiratások — ha a viszonyok megengedik — szeptember 1., 2. és 3-án lesznek az intézetben (Tóth Antal-tér 5. sz.) Az intézetbe való fölvételt az intézet főügyelő bizottságához címzett folyamodványban kell kérni az igazgatóságnál. A kérvényben föl kell tüntetni, hogy a szülő hajlandó-e az egész tandíjat (évi 240 K) vagy annak felét fizetni.

Szepessy László elesett. Szepessy László, az országszerte ismert katolikus költő, aki előbb Vácott volt helyettes tanár a kegyesrendiek gimnáziumában, tavaly pedig Magyaróvárra neveztek ki gimnáziumi rendes tanárrá, augusztus 1-én, a doberdói fensikon, midőn csapatját rohamra vezette, hősi halált halt. Szepessy László mint tartalékos hadnagy vonult be a mult évi augusztusban, harcolt Szerbiában, ahol meg is sebesült; visszatérve csapatjához, Szerajevóba rendelték, ahol már mint főhadnagy egy népfőlkelő-század parancsnoka volt. Közben is sok hazafias költeményt írt s mindig lángoló hazaszeretetét most a hős somogyi vitézek élén vérrel pecsételte meg. Hazafias érzésével két más mély érzelme kapcsolódott egybe: Isten szeretete, amely a Hit és Haza költeménykötetében magasztosan szólal meg és felesége iránt való szerelme, amelynek gyöngéd lángját átárasztotta két kis gyermekére, ma már két kis árvájára, akik csak nevét fogják immár imájukban, könyveiken át emlegetni; de látni nem fogják többé. Vallásos érzéséből fakadtak Mária-dalai is, amelyek közül sok van megzenésítve s több elfogadott egyházi énekké lett. Mária tiszteltéről szól a Liliomok lilioma című kötete is, amely 1909-ben jelent meg. Első verses kötetét 1902-ben adta ki. 1880. szeptember 9-én született Dombóváron, tehát nem töltötte még be 35-ik évét. A költői dicsőségnél, melyről ábrándozott, fényesebbé teszi majdan nevét a hazáért áldozott életének dicsősége. Szeretettel őrizzük meg emlékét.

Földrengés Délolaszországban. Délolaszországban katasztrófális jellegű földrengés volt, melyet azonban el akarnak titkolni az olaszok.

Sopronvármegye közigazgatási bizottsága csütörtökön délelőtt 10 órakor, a városi közigazgatási bizottság pedig ugyanaznap délután 3 órakor tartja rendes havi ülését.

A füles vendéglős és Hindenburg. Mersich Ferenc füles vendéglős a napokban küldött 40 üveg bort, amely az 1868. évből való, Hindenburg tábornagnak.

A Soproni „Dalfűzér“ férfi dalegylet a folyó évi augusztus hó 1-én tartott ünnepély tiszta jövedelméből 700 koronát a hadban elesett soproniak családjai, 700 koronát a harcban megvakult soproni katonákat, és 700 koronát az országos gydrmekvédő liga részére adott át. Az összesen 2100 koronát kitevő adományokat rendeltetésükre fordítottam. Midőn erről a nagyérdemű közönséget értesitem, őszinte örömmel és hálás szívvel mondok köszönetet a soproni „Dalfűzér“ férfi-dalegyletnek önzetlen és hazafias működéséért. Sopron, 1915. évi augusztus 9. Dr. Töpler Kálmán polgármester.

Gombamérgezés. Kelénpaták községben lakó Dihanitsch János gyermekei gombát szedtek a közel fekvő erdőben, amelyek élvezete után a család mind az öt tagja rosszul lett. A szülőket még meg lehetett menteni, de a 11, 9 és 4 éves gyermekek meghaltak.

Nagymarton eddigi háborus adományai. Azt hallottuk a nagymartoniakról, hogy apátplébánosuk akármint kér tőlük templomuk fenntartására, diszítésére és gazdagítására a szószékről vagy az oltárról elhangzott első fölhívásra bőkezűen járulnak hozzá a nemes célhoz. Van is szép templomuk, renovált, a templomhoz fölvezető szép lépcsőjük és monumentális tornyuk és műbeccsel bíró csucsíves főoltáruk a szintén renovált gotikus szentélyben. A háboru a templom végleges renoválását megakasztotta. Nem is vette

igénybe a műbarát apátplébános, Köppl Károly, hűveinek erre vonatkozó áldozatkészségét, hanem annál többször hangzott fel: adakozzunk a hazáért! Az első most a haza támogatása: Nemcsak vérrel, hanem anyagi pénzbeli erőnkkel is erre kell törekednünk. Így gyűlt össze Czametzler József adójegyző és gyűjtőkarának ügybuzgósága folytán: 508 kg réz, 747-36 korona a vak katonák részére; 1174-90 korona „Magyar Nők Korona-alapja“ címén a Hadsegélyzőhivatal számára. 34-03 korona a püspök urtól a rokkant katonák számára elrendelt augusztus 8-iki templomi adakozás alkalmával. Isten áldja és látja a még ismeretlen jót is.

Franciskánus páter mint járőrvezető. Kolozsvárra érkezett a minap Mordán Nepomuk fra. ciskánus páter. A mellét két kitüntetés díszíti. Az egyik a vöröskeresztes jelvény, a másik a katonalelkészi érem, mindkettő a vitézségi érem szalagján — Mordán Nepomuk a vajdahunyadi franciskánus teológia tanára volt béke idején. Mikor a háboru kitört, tábori lelkészeknek behívták és azóta a harctéren van. A gorlicei áttörés idején történt, hogy azon a helyen, ahol Mordán Nepomuk, mint táborigazgató teljesített szolgálatot, az oroszok a szemközti levő lövészárkokban elhallgattak. Csapatunk parancsnoka egy járőrt küldött ki, hogy megállapítsa, vajjon a szemben álló lövészárkok üres-e vagy sem. A járőr elment egy éjjel és többé nem jött vissza. A parancsnok erre felszólította az embereket, hogy ki akar vállalkozni önként a járőri szolgálatra. Tíz ember vállalkozott. Mordán Nepomuk kérte a parancsnokot, hogy osszák be őt is a felderítő patrouillba. A százados próbálta lebeszélni a pátert a veszélyes vállalkozásról, de az nem tárgyalt. Fegyvert nem vitt magával, csak térképet és vezette a járőrt. Pár óra múlva visszatért a járőr értékes jelentésekkel és Mordán Nepomuk jelentése

nyomán a mieink annyira előrenyomultak, hogy még most is maguk előtt üzik az oroszokat. Ezért kapta Mordán Nepomuk a kitüntetését a vitézségi érem szalagján.

Ápolónői tanfolyam. Közhírré tesszük, hogy az országos Vörös Kereszt Egylet sopronvármegyei és városi választmányja, az általa fenntartott kisegítő kórházban dr. Szilvássy Kálmán egyesületi orvos vezetésével a folyó évi augusztus hó 15-étől kezdődőleg önkéntes ápolónők kiképzésére két havi időtartammal elméleti és gyakorlati tanfolyamot rendez, mely tanfolyamra 30 jelentkező nő vehető fel. A jelentkezők felvételük végett augusztus hó 15-ig naponta délután folyamán a Vöröskereszt kisegítő kórház gondnoki helyiségében jelentkezhetnek. A város tanácsa.

Három szobás lakás
keresztetik nov. 1-ére
Cím: a kiadóhivatalban.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-
szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetítetek eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetőt kiadó lakásokra.

Ha önnek nyomtatványra, üzleti könyvre vagy könyvkötő-munkára van szüksége: forduljon teljes bizalommal

PIRI ÉS SZÉKELY

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSZET ÉS VONALZÓ-INTÉZET

céghez, ahol jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik.

Különösen felhívják a lelkészi hivatalok, pénzügyintézetek, szövetkezetek és vállalatok figyelmét üzleti könyveikre, amelyek használat alkalmával teljesen kifeküsznek, úgy hogy az irás bennük a legkényelmesebben eszközölhető. Mindennemű könyvkötő-munkák a legcsinosabb kivitelben készíttetnek.

Sopron, Ferenc József-tér 5. (a városház mellett.)